

TISKOVÁ ZPRÁVA

Medaile AV ČR převezmou tři významní vědci

Předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš vyznamenal v pátek 21. 11. 2014 tři významné vědecké pracovníky prestižními medailemi. Pamětní medaili Jana Patočky, která se uděluje jako ocenění činnosti významných českých i zahraničních osobností vědeckých nebo vědu podporujících, převzal prof. František Šmahel z Filosofického ústavu AV ČR (Centrum medievistických studií AV ČR a UK). Předány byly též dvě čestné oborové medaile – Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách, kterou obdržel člen Ruské akademie přírodních věd prof. Maxim D. Frank-Kamenetskii, a Ernsta Macha za zásluhy ve fyzikálních vědách, kterou převzal prof. Jan Palouš z Astronomického ústavu AV ČR.

Předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš se v úvodu slavnostního ceremoniálu vyjádřil k systému oceňování pracovníků ve vědě (nejen z AV ČR), který Akademie věd ČR používá. Ten zahrnuje ocenění k různým příležitostem, vedle oborových a pamětních medailí jsou to například Akademická prémie, Fellowship J. E. Purkyně nebo Prémie Otto Wichterleho. „Struktura ocenění, tak jak v průběhu posledních dvaceti let vznikla, je důstojná,“ zdůraznil prof. Jiří Drahoš.

prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Dr. h. c. mult.

Prof. František Šmahel je jedním z našich nejvýznamnějších současných historiků. Jeho badatelské výsledky jsou vysoce ceněny doma i v zahraničí. Celoživotním tématem je mu studium husitství, které je v jeho pojetí významným předznamenáním evropské reformace. Očištěno od nacionálních a politických kontextů 19. a 20. století je bazální součástí studia (středo)evropského středověku. Šmahelův koncept vychází z obecné historie pozdního středověku a dotýká se otázek humanismu, renesance a reformace ve střední Evropě, dějin středověkých univerzit, středověké ikonologie, pozdně středověkých doktrín a mentalit. Jeho příkladný kritický přístup k pramenům a mimořádná

invence jsou předmětem všeobecného uznání badatelské obce, obdiv budí jeho nesmírná pracovitost, díky níž vytvořil a stále tvoří evropsky mimořádné dílo (až dosud 32 monografií, které vydal většinou sám nebo ve spolupráci s dalšími předními medievisty, a další stovky studií a článků publikovaných doma i v prestižních zahraničních nakladatelstvích a periodících).

Velké dílo vykonal František Šmahel také jako organizátor vědecké práce v rámci Akademie věd České republiky a řady dalších vědeckých a pedagogických institucí.

Prof. František Šmahel je respektovaným badatelem s mimořádně vysokým vědeckým a lidským kreditem. Vedle mnohaletého působení na Filozofické fakultě UK po dvě období řídil Historický ústav AV ČR a Centrum medievistických studií AV ČR a UK. Byl hostujícím profesorem na řadě evropských univerzit. Je členem Učené společnosti ČR, čestným členem Americké asociace Historiků, členem korespondentem British Academy, Royal Historical Society, Monumenta Germaniae Historica a nositelem významných cen a vyznamenání včetně Medaile za zásluhy I. stupně nebo prestižní Národní ceny vlády ČR Česká hlava.

Prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Dr.h.c. mult., je vynikající badatelskou osobností, jejíž dílo rezonující naší i evropskou vědeckou komunitou zasluhuje nejvyšší uznání.

Kontakt – mobil: 724 999 843

prof. Maxim D. Frank-Kamenetskii, PhD., DrSc.

Profesor Maxim D. Frank-Kamenetskii je vynikající biofyzik, který výrazně přispěl k pokroku ve výzkumu DNA. Svoji kariéru zahájil v roce 1967 v Ústavu atomové energie I. V. Kurčatova v Moskvě. V letech 1989–1993 byl vedoucím Katedry genové exprese v Ústavu molekulární genetiky Ruské Akademie věd. Od roku 1993 je profesorem na Department of Biomedical Engineering, Boston University (Mass, USA). V současné době pracuje velmi aktivně též jako editor časopisu Physics of Life Reviews.

V minulosti patřil Maxim D. Frank-Kamenetskii k sovětským disidentům, přátelil se s Andrejem Sacharovem a jeho ženou Jelenou Bonnerovou, byl zakládajícím členem intelektuálního klubu „Moskevská tribuna“.

Publikoval více než 200 prací vesměs v renomovaných odborných časopisech (např. Nature 4x, Nucl. Acid Res., Proc. Soc. Natl. Acad. Sci apod.), včetně několika vyžádaných přehledů a několika knih. Z jeho knih sklídila největší úspěch „Unraveling DNA“. V ruštině vyšla ve čtyřech vydáních a byla přeložena do pěti jazyků včetně slovenštiny. Jeho práce byly citovány více než 8000x. Profesorova vědecká dráha je úzce spojena s Biofyzikálním ústavem ČSAV (posléze AV ČR) v Brně, s nímž navázal spolupráci již jako student. Maxim D. Frank-Kamenetskii přednášel v Brně naposledy v roce 2012. Jeho kontakty s tímto ústavem byly vždy vědecky velmi přínosné.

prof. RNDr. Jan Palouš, DrSc.

Profesor Jan Palouš je významným současným českým astronomem. Publikoval více než 200 článků v mezinárodních vědeckých časopisech s více než tisícem ohlasů. Věnuje se studiu galaxií, jejich vývoji a tvorbě hvězd spouštěné na rázových vlnách v turbulentním mezihvězdném prostředí. Po své habilitaci docentem na Univerzitě Karlově v roce 1994 a jmenování profesorem v roce 2001 vychoval řadu odborníků zabývajících se kinematikou a dynamikou galaxií a tvorbou hvězd v galaxiích.

Vedle svých odborných výsledků se prof. Palouš významným způsobem zasloužil o rozvoj astronomie v České republice svým aktivním působením v orgánech AV ČR (člen Akademické rady AV ČR 1993–1996, 2004–2013; předseda Rady pro zahraniční styky 2005–2013), Mezinárodní astronomické unie IAU (místopředseda 2009) a Evropské astronomické společnosti EAS (místopředseda 2008–2012). V letech 1996–2004 zastával funkci ředitele Astronomického ústavu AV ČR. Jako předseda Národního organizačního výboru a spoluorganizátor dvou symposií se významně zasloužil o uspořádání a úspěšný průběh 26. valného shromáždění IAU v roce 2006 v Praze, které svou délkou a 2500 účastníky patří mezi největší vědecké akce pořádané v ČR. Zcela zásadní jsou jeho zásluhy o připojení ČR k Evropské jižní observatoři (ESO) v roce 2007, kde mj. působí jako člen Rady ESO.

Kontakt – mobil: 602 324 280